

/ 8 .2.2016

Sisäministeriö

Viite: SM:n lausuntopyyntö 27.1.2016 SMDnro-2015-1539 SM049:00/2015

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta

Sisäministeriö on pyytänyt mm. valtiovarainministeriön lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta. Esityksessä ehdotettaisiin tiukennettavaksi perheenyhdistämisen edellytyksiä koskevia säännöksiä. Tiukennukset pohjautuisivat lähinnä EU:n perheenyhdistämisdirektiiviin. Turvattua toimeentuloa koskeva vaatimus perheenjäsenen oleskeluluvan edellytyksenä laajennettaisiin koskemaan sellaisia henkilöryhmiä, joihin toimeentuloedellytystä ei suosituimman kohtelun johdosta voimassa olevan lain mukaan sovelleta. Jatkossa sekä kv. suojelua saavilta että Suomen kansalaisilta edellytettäisiin turvattua toimeentuloa ennen kuin perheenyhdistämishakemus voitaisiin hyväksyä.

Tavoitteena on edistää perheenkokoajan kykyä vastata perheensä toimeentulosta ja helpottaa perheenjäsenten yhteiskuntaan asettumista, kun perheenkokoaja olisi perheen maahan saapuessa valmiimpi kantamana vastuun perheestään taloudellisesti ja siten myös yhteiskuntaan sopeutumisen näkökulmasta. Tavoitteena on vaikuttaa myös siihen, missä määrin turvapaikan hakijat hakeutuvat juuri Suomeen. Tavoitteena on varmistaa, ettei Suomi näyttäyty poikkeuksellisen houkuttelevana turvapaikanhakumaana.

Esityksessä ehdotetaan toimeentuloedellytysten laajentamista koskemaan tilanteita, joissa turvattu toimeentulo ei voimassa olevan lain mukaan ole edellytys perheenjäsenen oleskeluluvan myöntämiselle mutta joissa ei kuitenkaan toimeentuloedellytyksen soveltamiselle ole kansainvälistä velvoitteesta johtuvaa estettä. Edellytys laajennettaisiin koskemaan aina toissijaista tai tilapäistä suojelua saavien ulkomaalaisten perheenjäseniä näiden hakiessa oleskelulupaa perhesiteen perusteella sekä pakolaisten perheenjäseniä silloin, kun perheenyhdistämistä ei ole haettu kolmen kuukauden kuluessa perheenkokoajalle myönnetystä pakolaisasemasta. Ko. kolme kuukautta perustuu perheenyhdistämisdirektiiviin. Myös kansainvälistä suojelua saavalle muulle omaiselle myönnettävän oleskeluluvan edellytyksenä olisi määräajasta riippumatta aina turvattu toimeentulo paitsi tietyin edellytyksin tilanteissa, joissa oleskelulupa myönnettäisiin alaikäisen lapsen sisarukselle.

Esityksessä ehdotetaan, että toimeentulo vaatimus laajennettaisiin koskemaan myös Suomen ja pohjoismaiden kansalaisten perheenyhdistämistilanteita, vaikka perheenyhdistämisdirektiivi ei koske Suomen kansalaisten perheenyhdistämistä.

Valtiovarainministeriö toteaa, että hallituksen esityksessä tulisi todeta kotikuntalain säännökset kotikunnan määräytymisestä perheenjäsenten osalta. Esityksessä ei ole ehdotettu muutoksia kotikunnan määräytymisen perusteisiin, mistä syystä edellä mainitulla kotikuntalain säännöksellä saattaa olla merkittävä toimeentuloa koskevien kriteerien täyttymistä arvioitaessa.

Valtiosihteeri kansliapäällikkönä

Martti Hetemäki

Budjettineuvos, apulaisbudjettipäällikkö

Juha Majanen

Tiedoksi

BO (Vallinheimo, Eckstein, Hämäläinen, Luoma-aho, von Knorring)
KAO (Salminen)